

Polska
Analiza kredytowa

Miasto Toruń

Ratingi

W walucie zagranicznej	
Długoterminowy	BBB
W walucie krajowej	
Długoterminowy	BBB
Krajowy	
Długoterminowy	A(pol)

Perspektywa

Długoterminowego ratingu w walucie zagranicznej	Stabilna
Długoterminowego ratingu w walucie krajowej	Stabilna
Długoterminowego ratingu krajowego	Stabilna

Wybrane dane

Miasto Toruń	31.12 2009	31.12 2008
Dochody operacyjne (mln zł)	616,1	609,2
Zadłużenie (mln zł)	396,9	340,4
Nadwyżka operacyjna / Dochody operacyjne (%)	13,36	17,74
Obsługa długu / Dochody bieżące (%)	9,71	8,71
Zadłużenie bezpośrednie / Nadwyżka bieżąca (lata)	5,5	3,5
Nadwyżka operacyjna / Odsetki zapłacone (%)	6,05	6,4
Wydatki majątkowe / Wydatki ogółem (%)	30,02	30,41
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia / Dochody ogółem (bez nowego zadłużenia) (%)	-9,16	-6,51
Nadwyżka bieżąca / Wydatki majątkowe (%)	28,38	40,18

Analitycy

Renata Dobrzyńska
+48 22 338 62 82
renata.dobrzynska@fitchratings.com
Elżbieta Kamińska
+48 22 338 62 84
elzbieta.kaminska@fitchratings.com

Raporty specjalne IPF

Metodyki

- *Tax-Supported Rating Criteria (August 2010)*
- *International Local and Regional Governments Rating Criteria – Outside the United States (March 2010)*

Pozostałe

- *Otoczenie prawne samorządów w Polsce (Listopad 2010)*
- *Interpretacja wskaźników finansowych w analizach kredytowych samorządów (wrzesień 2010)*

Uzasadnienie ratingu

- Ratingi Torunia odzwierciedlają bardzo dobre wyniki osiągane przez Miasto na poziomie operacyjnym, dobre zarządzanie finansowe i strategiczne, odpowiednią płynność oraz umiarkowany poziom zobowiązań pośrednich Miasta. Ratingi biorą również pod uwagę presję na dalszy wzrost zadłużenia Torunia w latach 2010-2014, co będzie skutkowało wzrostem obsługi zadłużenia oraz pogorszeniem wskaźników zadłużenia.
- Pomimo pogorszenia się, w 2009r. wyniki operacyjne Torunia były nadal dobre. W wyniku spowolnienia gospodarczego oraz obniżenia stawek PIT w 2009r. dochody operacyjne Torunia wzrosły jedynie o 1,1%, gdy wydatki operacyjne wzrosły o 6,5%. W rezultacie nadwyżka operacyjna Miasta spadła z 108 mln zł w 2008r. do około 82 mln zł. Pozostała ona jednak wysoka i stanowiła 13,4% dochodów operacyjnych. Fitch spodziewa się, że w 2010r. wyniki operacyjne Torunia pozostaną na poziomie roku 2009. Zdaniem Fitch wyniki te mogą się stopniowo poprawiać w latach 2011-2012 (marża operacyjna powinna przekroczyć 13%), czemu będzie sprzyjać szybszy wzrost gospodarczy.
- W wyniku wysokich inwestycji zadłużenie Torunia wzrosło do 397 mln zł na koniec 2009r. i stanowiło 64% dochodów bieżących. Wskaźnik spłaty zadłużenia był dobry i wynosił 5,5 roku. Planowane inwestycje, w tym budowa mostu, spowodują dalszy wzrost zadłużenia Miasta, które w 2014r. może przekroczyć 900 mln zł (tj. 115% dochodów bieżących). Prognozy Miasta zakładają wzrost obsługi długu z 70 mln zł w 2010r. do 115 mln zł w 2015r. Zdaniem Fitch niezbędne dla utrzymania tego poziomu ratingu jest, aby nadwyżka była wystarczająca na obsługę długu.
- Zobowiązania pośrednie Miasta, 177 mln zł w 2009r., mogą wzrosnąć w kolejnych czterech latach, chociaż zdaniem Fitch pozostaną nadal na umiarkowanym poziomie. Zobowiązania te wynikają z zadłużenia spółek miejskich. Jednostki ochrony zdrowia nie wykazują zadłużenia i Miasto nie posiada zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń.
- Fitch dobrze ocenia zarządzanie strategiczne i finansowe Miasta. Znajduje ono swoje odzwierciedlenie w polityce zarządzania długiem oraz płynnością, wieloletnim planowaniu finansowym. Miasto podejmuje działania mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług przy jednoczesnej optymalizacji kosztów. Polityka dotycząca podatków lokalnych pozytywnie wpływa na dochody, które razem z pozyskanymi dotacjami unijnymi pomagają Miastu poprawić lokalną infrastrukturę.

Główne czynniki ratingu

- Ratingi mogą zostać obniżone, jeżeli pogorszą się wyniki operacyjne Miasta i/lub zadłużenie będzie rosło szybciej niż planowano, prowadząc do pogorszenia się wskaźników jęgo obsługi.
- Ratingi mogą zostać podniesione, jeżeli zmniejszy się zapotrzebowanie na finansowanie długiem i Miasto utrzyma dobre wyniki operacyjne.

Profil

Toruń, liczący 205.640 mieszkańców, jest położony w Województwie Kujawsko-Pomorskim. W 2007r. Produkt Regionalny Brutto na mieszkańca dla podregionu bydgosko-toruńskiego stanowił 112% średniej krajowej.

Historia ratingu

Data	Międzynarodowy długoterminowy	
	w walucie zagranicznej	w walucie lokalnej
8-11-2010	BBB	BBB

Władze lokalne i priorytety

Organem stanowiącym Torunia jest składająca się z 25 radnych Rada Miasta. W wyborach samorządowych, które miały miejsce 21 listopada 2010r. Platforma Obywatelska uzyskała w Radzie 10 miejsc, Prawo i Sprawiedliwość (PiS) 5 miejsc, Sojusz Lewicy Demokratycznej - 3 miejsca. Siedmiu radnych należy do ugrupowania „Czas Gospodarzy”, które popiera Prezydenta Torunia Michała Zaleskiego.

W ostatnich wyborach Pan Michał Zaleski został wybrany na Prezydenta Miasta na trzecią kadencję. W ostatniej kadencji Prezydent koncentrował się na inwestycjach m.in. w zakresie dróg, oświaty, kultury. W latach 2005-2009 wydatki majątkowe były wysokie i stanowiły średnio 30% wydatków ogółem. Miasto skutecznie pozyskiwało środki unijne, w tym na takie ważne dla Miasta inwestycje jak: budowa mostu (szacowany koszt projektu to około 750 mln zł), budowa linii tramwajowej, przebudowa dróg oraz zagospodarowanie terenu Jordanek na cele kulturalno-kongresowe.

W obecnej kadencji Władze Miasta zamierzają kontynuować politykę dotyczącą podnoszenia każdego roku stawek podatków od nieruchomości przy jednoczesnym utrzymywaniu ich poniżej stawek maksymalnych. Miasto nie zamierza tworzyć spółek celowych, ale rozważa realizację niektórych inwestycji w formie partnerstwa publiczno-prywatnego (np. budowa parkingów lub hali sportowej). Miasto rozważa przekształcenie zakładu budżetowego świadczącego usługi lokalnego transportu zbiorowego w spółkę prawa handlowego, jak również dalszą restrukturyzację jednostek ochrony zdrowia polegających Miastu.

W dniu 4 listopada 2010r. Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę w sprawie Strategii Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020. Cele określone w nowej strategii dotyczą dalszej poprawy warunków dla rozwoju lokalnej działalności gospodarczej oraz wspierania współpracy pomiędzy środowiskiem akademickim oraz przedsiębiorcami. Wśród celów strategii wymieniane jest także umacnianie pozycji Miasta jako ośrodka turystycznego, wspieranie rozwoju sektora usług oraz wspieranie innowacji i transferu technologii. Istnieją również plany partnerskiego współdziałania samorządów miast Torunia i Bydgoszczy (BBB), szczególnie w zakresie transportu metropolitalnego i budowy zakładu termicznej utylizacji odpadów dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego.

Gospodarka

Toruń, zlokalizowany w województwie kujawsko-pomorskim, liczy około 205.640 mieszkańców. Województwo kujawsko-pomorskie jest jednym z najstabilniej rozwiniętych województw w Polsce. Produkt Regionalny Brutto (PRB) województwa na mieszkańca wynosi tylko 86,8% średniej krajowej, co dawało województwu dziewiąte miejsce spośród wszystkich województw. Najbogatszym obszarem województwa jest podregion bydgosko-toruński. W 2007r. PRB podregionu na mieszkańca stanowił 112% średniej krajowej, co dawało mu 12. miejsce spośród 66 podregionów w Polsce. Toruń jest drugim największym i najbogatszym miastem w województwie oraz ważnym ośrodkiem akademickim. W Mieście uczy się ok. 40.000 studentów, co zapewnia dobrze wykwalifikowanych pracowników. Toruń jest atrakcyjny turystycznie. Każdego roku odwiedza go około 1,5 miliona turystów, ponieważ Zespół Staromiejski Torunia jest wpisany na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO. Ruch turystyczny sprzyja rozwojowi usług hotelarskich i gastronomicznych. W sektorze usług zatrudnionych jest około 65% pracujących; głównie w usługach rynkowych.

W Mieście jest zarejestrowanych 22.878 firm. Liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców wynosi 111 i jest wyższa od średniej krajowej (98) i zbliżona do takich miast jak Częstochowa (108) lub Gliwice (114). W Toruniu jest zarejestrowanych 5 dużych firm zatrudniających ponad 1.000 pracowników oraz 40 firm zatrudniających 50-249 pracowników każda.

- Prognozy wzrostu PKB Polski: 2,3% w 2010r. i 3,5% w 2011r.
- Wskaźniki ekonomiczne dla Torunia są zbliżone do tych w miastach stanowiących grupę porównawczą
- Budowa autostrady A1 poprawi połączenia komunikacyjne z Miastem

Największe podmioty gospodarcze w Mieście działają w następujących sektorach gospodarczych: w przetwórstwie żywności, produkcji materiałów opatrunkowych, dystrybucji farmaceutyków, dystrybucji produktów stalowych, a także usługach geofizycznych. Średnie wynagrodzenie w Mieście stanowi 96% średniej krajowej i jest na zbliżonym poziomie jak w miastach o porównywalnej wielkości oraz w Bydgoszczy (94%).

Struktura Wartości Dodanej Brutto i Zatrudnienia

(%)	Podregion bydgosko- toruński		Polska	
	WDB, 2007	Miasto Toruń Zatrudnienie, 2008	WDB, 2007	Zatrudnienie, 2008
Rolnictwo	1,5	0,8	4,3	19,9
Przemysł i budownictwo	31,0	34,6	30,8	29,6
Usługi	67,5	64,6	64,9	50,5
- rynkowe		39,2	b.d.	29,7
- nierynkowe	b.d.	25,4	b.d.	20,8
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2009r. PKB Polski wzrósł jedynie o 1,7%, podczas gdy w latach 2004-2008 średni wzrost wynosił 5,3%. Spowolnienie gospodarcze oraz słabsze wyniki finansowe firm miały negatywny wpływ na dochody Miasta z podatków dochodowych, szczególnie z podatku od osób prawnych (CIT). Stopa bezrobocia w Mieście wzrosła z około 6% w latach 2007-2008 do 8,3% na koniec 2009r., ale była nadal niższa od średniej krajowej (11,9%).

Liczba mieszkańców Torunia maleje. Spadła ona z 206.619 na koniec 2007r. do 205.718 na koniec 2009r. Spadek ten był spowodowany ujemnym saldem migracji (ok. -4 na 1.000 mieszkańców w latach 2007-2009), którego nie zrekompensował dodatni przyrost naturalny (średnio 1,3 na 1.000 mieszkańców). W strukturze wiekowej mieszkańców Torunia rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym. Na koniec 2009r. udział ten wyniósł 16,5% i był zbliżony do średniej krajowej.

Perspektywy

Zgodnie z prognozami Fitch przewidywany wzrost PKB Polski wyniesie 2,3% w 2010r. i o 3,5% w 2011r. Szybszy wzrost gospodarczy powinien przetożyć się na wzrost podatków dochodowych w latach 2011-2012. Dostępność Torunia poprawi się dzięki budowie autostrady A1, która połączy Toruń z Gdańskiem i Katowicami. Zakończenie prac budowlanych w okolicy Torunia jest planowane na 2012r. Powstanie autostrady powinno uczynić Toruń bardziej atrakcyjnym dla inwestorów.

Finanse i perspektywy

Dochody operacyjne

Dochody podatkowe

W dochodach operacyjnych Torunia dominują podatki, które stanowią 49%. W 2009r. dochody podatkowe wyniosły 304 mln zł, z tego 59% stanowiły dochody z PIT, 28% dochody z podatku od nieruchomości oraz 6,2% dochody CIT.

W latach 2005-2008 dochody podatkowe Miasta rosły średnio o 16% rocznie. W 2009r. negatywny wpływ na te dochody miało spowolnienie gospodarcze oraz obniżenie stawek PIT do 18% i 32% od 2009r. z trzech obowiązujących do końca 2008r. (19%, 30% i 40%). W rezultacie dochody Miasta z PIT i CIT spadły poniżej poziomu z 2008 roku i wyniosły one odpowiednio 179,3 mln zł i 18,7 mln zł.

Podatek od nieruchomości

Pomimo spowolnienia gospodarczego w 2009r. dochody z podatku od nieruchomości wzrosły o 6% do około 85 mln zł. Rosły one dzięki rozwijającej się bazie podatkowej oraz polityce podatkowej Miasta (podnoszeniu stawek podatku od nieruchomości

- Negatywny wpływ na dochody Miasta z podatków dochodowych miało spowolnienie gospodarcze oraz obniżenie stawek PIT
- Spodziewane ożywienie gospodarcze powinno sprzyjać szybszemu wzrostowi dochodów podatkowych w latach 2011-2012

Dochody operacyjne

(mln zł)	2008	2009	2010ba
PIT	183,6	179,3	193,5
CIT	18,9	18,7	20,0
Podatek od nieruchomości	80,4	85,2	89,1
Pozostałe podatki i opłaty lokalne	39,2	34,6	33,6
Transfery bieżące	259,6	278,8	293,6
Pozostałe dochody operacyjne	27,6	19,5	29,5
Razem	609,3	616,1	659,3

ba- Budżet po zmianach według stanu na 30 czerwca 2010r.
Źródło: Budżety Torunia

każdego roku o stopę inflacji, ale utrzymywania ich poniżej limitów Ministerstwa Finansów). Stawki podatku od budynków mieszkalnych płacone przez mieszkańców są o około 20% niższe od maksymalnych, a płacone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą o około 4% niższe.

W latach 2008-2009 ściągłość podatku od nieruchomości wynosiła średnio 90% i była nieznacznie niższa niż w innych dużych miastach w Polsce ocenianych przez Fitch. Zaległości w tym podatku oraz koncentracja podatników pozostają na umiarkowanym poziomie. Na koniec 2009r. zaległości wyniosły 16,5 mln zł, a udział dziesięciu największych podatników tego podatku w przypisie ogółem wynosi ok. 35%. Miasto przyznaje ulgi w podatku od nieruchomości podmiotom, które inwestują w Mieście i tworzą nowe miejsca pracy. W 2009r. skutki wynikające z przyznanych ulg i zwolnień oraz ustanowienia stawek podatków lokalnych poniżej limitów maksymalnych wyniosły łącznie około 10 mln zł, tj. 3,8% dochodów podatkowych ogółem. Niższe od maksymalnych stawki podatków lokalnych zapewniają Miastu pewną elastyczność w zakresie zwiększania dochodów poprzez podniesienie stawek podatkowych.

Transfery bieżące

W 2009r. transfery bieżące wzrosły o 7,4% i osiągnęły około 279 mln zł (tj. 45% dochodów operacyjnych). Około 65% transferów bieżących stanowi subwencja oświatowa. W 2009r. wzrosła ona o 10% (do 181 mln zł) w następstwie decyzji rządu dotyczącej podwyżek wynagrodzeń nauczycieli (o 5% od stycznia oraz o kolejne 5% od września 2009r.). Transfery bieżące obejmują również dotacje bieżące z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (60 mln zł) lub na dofinansowanie niektórych zadań własnych Miasta (ok. 12 mln zł), jak również dotacje z UE (ok. 3,8 mln zł w 2009r.).

Perspektywy

W 2010r. Miasto włączyło do swojego budżetu Gminny i Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co spowodowało zwiększenie dochodów i wydatków operacyjnych Torunia o ok. 10 mln zł. Do końca 2009r. fundusze te pobierały opłaty i kary za korzystanie ze środowiska oraz finansowały zadania z zakresu ochrony środowiska.

Fitch oczekuje, że w 2010r. dochody operacyjne Torunia mogą wzrosnąć o 6% do 653 mln zł. Wzrost ten będzie wynikał z rosnących transferów bieżących (o około 6,7% w związku z podwyżkami płac nauczycieli o 7% od września 2010r.) oraz dochodów z podatków lokalnych (o około 3,3%). Natomiast dochody z podatków dochodowych mogą wzrosnąć zaledwie o 1,5% do około 200 mln zł.

W latach 2011-2012 tempo wzrostu dochodów operacyjnych Miasta może ulec zwiększeniu z uwagi na szybszy wzrost dochodów podatkowych oraz wzrost gospodarczy w tych latach.

Wydatki operacyjne

W 2009r. wydatki operacyjne wzrosły o 6,5% (nominalnie o 42 mln zł) i wyniosły 534 mln zł. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z rosnących wydatków na wynagrodzenia i

- Dynamiczny wzrost wydatków operacyjnych na oświatę w wyniku decyzji rządu dotyczącej wzrostu wynagrodzeń nauczycieli w 2009 i 2010 roku

pochodne (o 9,2%), m.in. na skutek decyzji rządu dotyczącej podwyżek płac nauczycieli. Wydatki na płace wyniosły 242 mln zł i stanowiły 45% wydatków operacyjnych Miasta. Do wzrostu wydatków operacyjnych przyczyniły się także rosnące dotacje bieżące (wzrost o 11%). Pozostałe wydatki operacyjne (wydatki na zakup towarów i usług oraz na inne cele) wrosły jedynie nieznacznie, poniżej 2%.

W latach 2008-2009 największe wydatki bieżące dotyczyły oświaty (45%) i pomocy społecznej (ok. 18%). Elastyczność Miasta w ograniczeniu wydatków w tych dwóch sektorach jest niewielka z uwagi na regulacje ustawowe.

W 2009r. wydatki bieżące na oświatę wyniosły 259 mln zł. Subwencja oświatowa oraz inne środki zewnętrzne finansowały około 75% wydatków bieżących w tym sektorze. W rezultacie udział Torunia we współfinansowaniu wydatków w tym sektorze wyniósł 25% i był zbliżony do udziałów w innych porównywalnych miastach ocenianych przez Fitch.

W 2009r. wydatki bieżące na pomoc społeczną wrosły o stopę inflacji (około 3%) i wyniosły 99 mln zł. Wydatki bieżące na zadania zlecone z zakresu administracji centralnej, które są finansowane z budżetu państwa, stanowiły około 41% wydatków w tym sektorze.

Wydatki bieżące w dziale „Transport i łączność” są trzecim największym elementem wydatków bieżących Miasta. Wydatki w tym dziale dotyczą finansowania usług lokalnego transportu zbiorowego oraz utrzymania i remontów dróg. W 2009r. wydatki w tym dziale wyniosły 51 mln zł i były o 1 mln zł niższe niż w 2008r. Usługi lokalnego transportu zbiorowego świadczy zakład budżetowy Miejski Zakład Komunikacji (MZK), który finansuje je z dochodów z biletów (ok. 36 mln zł rocznie) oraz dotacji otrzymanych od Miasta. W latach 2008-2009 dotacje przekazane przez Toruń do MZK utrzymywały się na stabilnym poziomie i wyniosły około 8 mln zł rocznie.

Perspektywy

Budżet po zmianach (według stanu na 30 września 2010r.) zakłada wzrost wydatków operacyjnych Miasta o około 8% (nominalnie o 44 mln zł) do 578 mln zł. Wzrost ten będzie wynikał z włączenia do budżetu Torunia Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wzrost o 10 mln zł), rosnących wydatków bieżących na oświatę (o 10 mln zł w wyniku podwyżek płac nauczycieli, które wpłyną również na wzrost kwot dotacji przekazywanych przedszkolom oraz placówkom niepublicznym) oraz rosnących kosztów oczyszczania i oświetlania ulic. Fitch uważa jednak, że Miasto ma pewną elastyczność w zakresie ograniczania wydatków bieżących. W rezultacie Fitch spodziewa się, że wykonane wydatki operacyjne Torunia będą niższe niż zaplanowane w budżecie i wyniosą około 570 mln zł (wzrost p około 7% w stosunku do poziomu 2008 roku).

Planowane w 2011r. przekształcenie przedszkoli, działających jako zakłady budżetowe w jednostki budżetowe, spowoduje wzrost dochodów i wydatków bieżących Torunia o ok. 4 mln zł. Do końca 2010r. przedszkola będą funkcjonować jako zakłady budżetowe.

W dłuższej perspektywie Miasto rozważa przekształcenie zakładu budżetowego MZK w spółkę. W jego następstwie dochody z biletów (ok. 36 mln zł rocznie), które są aktualnie realizowane przez MZK, stałyby się dochodami budżetu Miasta.

Dochody i wydatki majątkowe

W ciągu ostatnich pięciu lat dochody i wydatki majątkowe Torunia były wysokie. W 2009r. dochody majątkowe wyniosły 115 mln zł (16% dochodów ogółem), włączając 34 mln zł, z którymi nie łączył się faktyczny przepływ środków. Pozostałe dochody majątkowe pochodzą z otrzymanych przez Miasto dotacji na inwestycje (30 mln zł, w tym 22 mln zł z UE) oraz ze sprzedaży majątku (około 50 mln zł).

- Planowane wysokie wydatki majątkowe z uwagi na realizację budowy mostu na Wiśle (szacowany koszt: 750 mln zł) oraz innych projektów współfinansowanych ze środków unijnych

Wydatki majątkowe wyniosły 255 mln zł w 2009r. (włączając wspomniane wyżej 34 mln zł, z którymi nie łączył się przepływ środków) i stanowiły 30% wydatków ogółem. Najwyższe kwoty dotyczyły budowy i modernizacji dróg (ok. 75 mln zł), przebudowy i termomodernizacji placówek oświatowych (24 mln zł), budowy stadionu żużlowego (34 mln zł) oraz innych obiektów sportowych (20 mln zł).

Perspektywy

W latach 2010-2015 wydatki majątkowe Torunia pozostaną wysokie, w znacznym stopniu finansowane ze środków unijnych. Fitch spodziewa się, że w 2010r. dochody majątkowe Torunia wyniosą około 90 mln zł, natomiast wydatki majątkowe około 230 mln zł (27% wydatków ogółem).

Zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Miasta na lata 2010-2013 łączne wydatki majątkowe Torunia są szacowane na poziomie około 2,1 mld zł. Miasto może zrezygnować z realizacji niektórych projektów, jeśli nie uzyska na nie środków unijnych lub może odłożyć ich realizację na późniejszy okres. Mimo to, Fitch spodziewa się, że w latach 2010-2013 wydatki majątkowe Torunia będą wysokie, średnio na poziomie około. 300 mln zł rocznie.

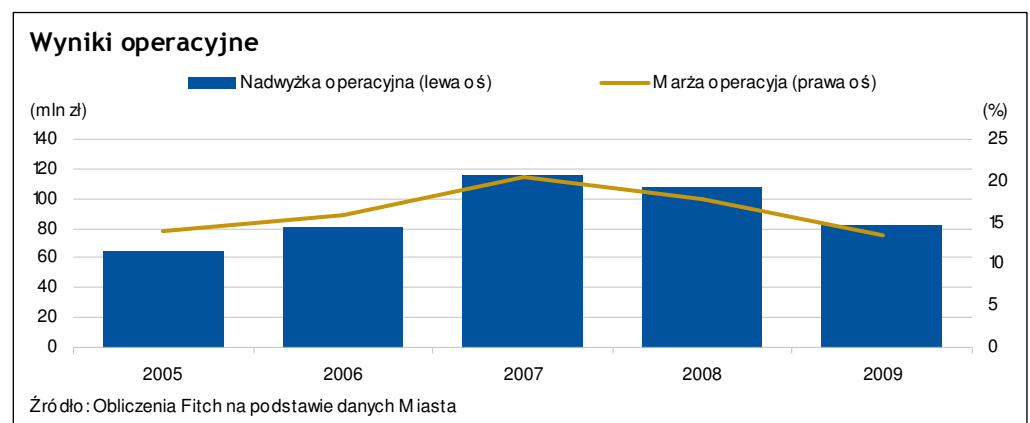
Największy projekt, który będzie realizowany przez Toruń dotyczy budowy mostu na Wiśle. Jego koszt jest szacowany na 736 mln zł, z czego 327 mln zł zostanie sfinansowane ze środków unijnych, 280 mln zł z kredytu zaciągniętego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a pozostałe 129 mln zł ze środków własnych Torunia (tj. z nadwyżki bieżącej oraz dochodów ze sprzedaży majątku). Realizacja projektu rozpoczęła się w listopadzie 2010r. Wydatki inwestycyjne na ten projekt Miasto będzie ponosiło do 2014r.

Pozostałe duże projekty inwestycyjne planowane przez Miasto to: budowa linii tramwajowej (szacowany koszt na poziomie 85 mln zł przy 42 mln zł dofinansowania unijnego, rozpoczęcie budowy w 2011r.), zagospodarowanie terenu Jordanek na cele kulturalno-kongresowe (ok. 175 mln zł, 58 mln zł z UE, rozpoczęcie w 2011r.), adaptacja budynków przemysłowych na Centrum Nowoczesności (33 mln zł, 21 mln zł z UE).

• Osiągnięcie przez Miasto wysokiej nadwyżki operacyjnej jest kluczowe w świetle spodziewanego wzrostu zadłużenia oraz obsługi w latach 2010-2014

Wyniki budżetowe

W latach 2005-2008 wyniki operacyjne Torunia były bardzo dobre. Nadwyżka operacyjna stanowiła średnio 17% dochodów operacyjnych. W 2009r. wyniki operacyjne Miasta pozostały dobre, chociaż słabsze niż w latach poprzednich. Wpływ na to miało spowolnienie gospodarcze i obniżenie stawek w PIT, w wyniku czego dochody operacyjne Miasta wzrosły jedynie o 1,1%, podczas gdy wydatki operacyjne wzrosły o 6,5%. Nadwyżka operacyjna Torunia wyniosła 82 mln zł (13% dochodów operacyjnych w porównaniu do średniej wynoszącej 17% w latach 2005-2008). Była ona wystarczająca na obsługę zadłużenia, którą pokrywała 1,4x. Z uwagi na wysokie wydatki majątkowe Torunia, w 2009r. deficyt budżetowy Miasta był wysoki i wynosił 67 mln zł, tj. 9% dochodów ogółem.

Perspektywy

W uchwale budżetowej na początku 2010r. Toruń założył wzrost marży operacyjnej do poziomu 15,8%. Po zmianach budżetu mających miejsce w ciągu trzech kwartałów 2010r. planowana marża operacyjna spadła do około 12,9% z uwagi na rosnące wydatki bieżące, w tym zwłaszcza w sektorze oświaty co było spowodowane podwyżkami wynagrodzeń nauczycieli. Fitch przewiduje, że w 2010r. wykonana nadwyżka operacyjna Miasta będzie zbliżona do poziomu 2009r. i wyniesie 80-85 mln zł, tj. 12%-13% dochodów operacyjnych. Wpływie na nią wolniejsze tempo wzrostu dochodów Miasta z podatków dochodowych oraz dodatkowa presja po stronie wydatków operacyjnych z uwagi na wybory samorządowe oraz wydatki w sektorze oświaty.

Fitch oczekuje, że wyniki operacyjne Miasta będą się stopniowo poprawiać w latach 2011-2012 w związku ze spodziewanym szybszym wzrostem gospodarczym oraz polityką Miasta mającą na celu utrzymywanie wysokiej zdolności do samofinansowania wydatków majątkowych. Chociaż w prognozach Toruń zakłada wzrost marży operacyjnej do poziomu 21% w 2012r. oraz 25% w 2014r., to jednak w opinii Fitch wykonana marża operacyjna może być niższa, na poziomie 13%-17%.

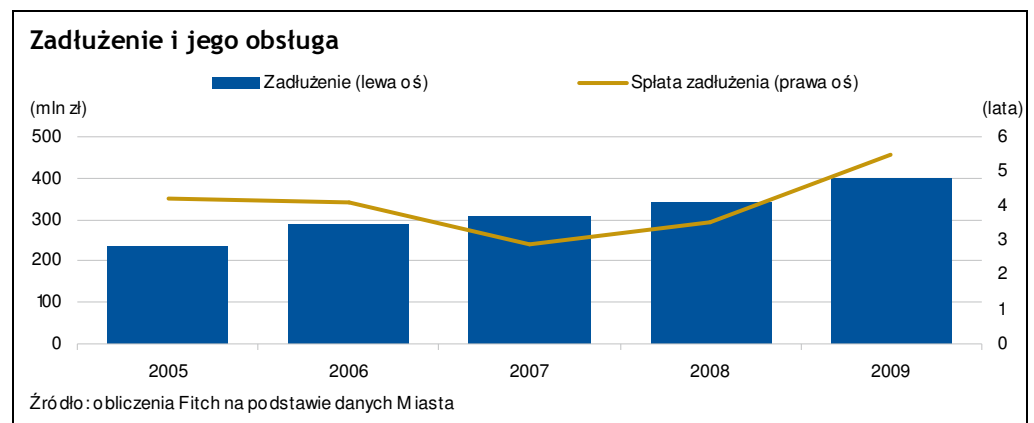
Zdaniem Fitch z uwagi na prognozowany wzrost zadłużenia Torunia kluczowym dla utrzymania tego poziomu ratingu jest osiągnięcie nadwyżki operacyjnej wystarczającej na obsługę zadłużenia.

Zadłużenie, płynność i zobowiązania pośrednie

W latach 2005-2009 zadłużenie Torunia rosnęło i osiągnęło 397 mln zł na koniec 2009r. Stanowiło ono 64% dochodów bieżących - dość wysoki poziom w porównaniu z innymi polskimi samorządami, chociaż w dalszym ciągu umiarkowany w wymiarze międzynarodowym. Wskaźnik spłaty zadłużenia był umiarkowany, na poziomie średniej zapadalności długu, i wyniósł ono 5,5 roku.

W strukturze zadłużenia Miasta dominują kredyty bankowe w PLN i oprocentowane według zmiennych stóp procentowych - stanowią one 90% zadłużenia ogółem. Natomiast około 8% zadłużenia Miasta stanowi denominowany w euro kredyt o stałym oprocentowaniu zaciągnięty w Europejskim Banku Inwestycyjnym (EBI). Pozostałe zadłużenie (2%) dotyczy pożyczek preferencyjnych zaciągniętych na sfinansowanie projektów związanych z ochroną środowiska.

- Duża presja na wzrost zadłużenia; w 2014r. zadłużenie Torunia może osiągnąć poziom 115% dochodów bieżących
- Obsługa zadłużenia może wzrosnąć ponad dwukrotnie, do 115 mln zł w 2015r.
- Dobre zarządzanie płynnością
- Zobowiązania pośrednie Miasta mogą wzrosnąć w średnim okresie, ale powinny pozostać na umiarkowanym poziomie

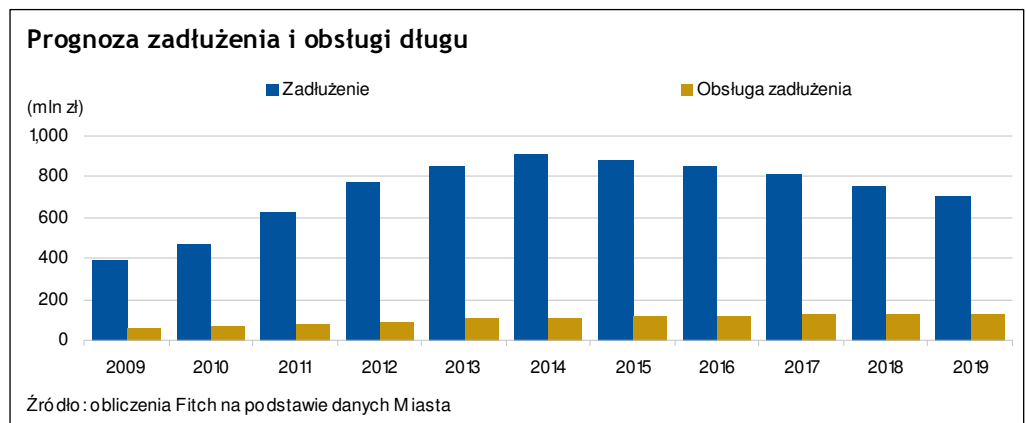

Prognozy zadłużenia

Realizacja planowanych przez Miasto projektów inwestycyjnych, włączając budowę mostu na Wiśle, spowoduje wzrost zadłużenia Miasta w ciągu kolejnych pięciu lat.

W grudniu 2010r. Miasto planuje podpisać z EBI umowę na kredyt w wysokości 280 mln zł, który byłby zaciągany w transzach w latach 2010-2014. Każda transza będzie miała sześcioletni okres karencji. Okres spłaty tego kredytu będzie wynosił 25 lat.

Na koniec 2010 roku zadłużenie Torunia może wynieść 473mln zł i stanowić ok. 70% dochodów bieżących. Wskaźnik zadłużenia do nadwyżki bieżącej powinien pozostać

umiarkowany (7,2 roku).

Zgodnie z prognozami Miasta zadłużenie Torunia będzie rosnąć i na koniec 2014r. może wynieść około 920 mln zł, tj. 115% dochodów bieżących. Jednocześnie prognozy Miasta zakładają wzrost obsługi zadłużenia z około 70 mln zł w 2010r. do 115 mln zł w 2015r. W opinii Fitch osiągnięcie przez Miasto nadwyżki operacyjnej wystarczającej na obsługę zadłużenia ma kluczowe znaczenie, aby Miasto utrzymało rating na obecnym poziomie.

Transakcje forfaitingowe

W 2009r. Miasto zdecydowało się na alternatywny sposób sfinansowania inwestycji poprzez transakcje forfaitingowe. Tą metodą zostały sfinansowane cztery inwestycje: budowa bloku operacyjnego w szpitalu miejskim, budowa szkoły, sali koncertowej oraz budynku komunalnego. W ramach umów podpisanych z bankami, banki płacą firmom budowlanym za wykonane prace, natomiast Miasto spłaca wierzytelności w stosunku do banku w ciągu kolejnych 4 do 8 lat. W latach 2010-2017 Miasto wyda na ten cel ok. 60 mln zł (ok. 7,5 mln zł rocznie). Wydatki te są klasyfikowane w budżecie Torunia jako wydatki majątkowe. Miasto nie planuje korzystać z tego instrumentu finansowego w kolejnych latach.

Płynność

Płynność Miasta jest dobra. W pierwszej połowie 2010r. gotówka Miasta wraz z lokatami wynosiła średnio 20 mln zł. W sierpniu, gdy stan gotówki oraz lokat zaczął się zmniejszać na skutek wzrostu wydatków majątkowych, Toruń zaciągnął 50 mln zł zadłużenia długoterminowego (z planowanych 126 mln zł w 2010r.). W sytuacji przejściowego niedoboru środków lub wystąpienia innych nieprzewidzianych zdarzeń, Miasto ma możliwość skorzystania z 10 mln zł kredytu w rachunku bieżącym. W ciągu trzech kwartałów 2010r. Miasto korzystało z tego kredytu tylko w lipcu, zanim zaciągnęło wyżej wymienione zadłużenie długoterminowe.

Toruń reguluje swoje zobowiązania wobec dostawców w ciągu 30 dni. Na koniec 2009r. Miasto wykazywało 34 mln zł zobowiązań, nie miało jednak zobowiązań wymagalnych. Należności Miasta wynosiły 37 mln zł, z czego 72% stanowiły należności wymagalne narosłe w ciągu ostatnich kilku lat.

Zobowiązania pośrednie

Na koniec 2009r. zobowiązania pośrednie Miasta wyniosły 180,6 mln zł w porównaniu z 70 mln zł w 2005r. Dotyczyły one zadłużenia spółek komunalnych należących do Miasta. Toruń nie posiadał zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń, a zadłużenie sektora ochrony zdrowia było niewielkie (poniżej 1 mln zł na koniec 2009r.). Fitch spodziewa się, że zobowiązania pośrednie Miasta będą rosły w średnim okresie, ale pozostaną na umiarkowanym poziomie. Wzrost ten będzie wynikał z inwestycji realizowanych przez spółki, które będą częściowo finansowane z zadłużenia.

Spółki komunalne

Toruń posiada 100% udziałów w pięciu spółkach, udziały większościowe w dwóch oraz udziały mniejszościowe w sześciu. Najważniejsze spółki są wymienione w tabeli poniżej.

Najwyższe zadłużenie wykazuje spółka Toruńskie Wodociągi (TW). Spółka ta realizuje projekt w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Toruń. Pierwszy etap projektu, który był realizowany w latach 2004-2010, kosztował około 400 mln zł przy współfinansowaniu ze środków unijnych na poziomie 43%. W celu sfinansowania wkładu własnego do tego projektu spółka zaciągnęła 74,4 mln zł pożyczki preferencyjnej z ostatecznym terminem spłaty w 2019r. Obecnie spółka TW realizuje drugi etap projektu, którego koszt jest szacowany na 115 mln zł. Projekt ten ma zapewnione współfinansowanie ze środków unijnych na poziomie 55%. Wkład własny do tego projektu spółka planuje sfinansować z pożyczki preferencyjnej w kwocie 30 mln zł. Dobre wyniki finansowe spółki oraz proces taryfowy, który zapewnia, że taryfy pokrywają wszystkie koszty świadczonych usług, spółka jest w stanie terminowo obsługiwać swoje zadłużenie, co ogranicza ryzyko dla budżetu Miasta.

Spółka MPO zajmuje się gospodarką odpadami. Na koniec 2009r. zadłużenie spółki wyniosło 33,5 mln zł. Zostało ono zaciągnięte w związku z budową zakładu utylizacji odpadów, którego koszt wyniósł 64 mln zł, przy współfinansowaniu ze środków unijnych na poziomie 71%. W średnim okresie spółka nie planuje realizacji żadnych dużych inwestycji.

TBS realizuje budowę mieszkań dla rodzin, których dochód jest niższy od średniej krajowej, lecz które są w stanie regulować swoje zobowiązania. Inwestycje te są finansowane z długoterminowych pożyczek preferencyjnych otrzymywanych z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. Są one spłacane z czynszów płaconych przez lokatorów. Na koniec 2009r. zadłużenie TBS wyniosło 64,5 mln zł.

Sektor ochrony zdrowia

Miasto jest organem założycielskim dla trzech jednostek ochrony zdrowia: szpitala miejskiego, zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz miejskiej przychodni specjalistycznej. Ostatnie dwie jednostki są niewielkie, ich zadłużenie jest niskie i nie stwarza ryzyka dla budżetu Miasta. W ostatnich latach sytuacja finansowa szpitala miejskiego uległa poprawie na skutek wdrożenia w 2005r. procesów restrukturyzacyjnych. W 2009r. przychody szpitala ze świadczonych usług wyniosły 60 mln zł. Szpital osiągnął zysk netto w wysokości 0,6 mln zł i nie wykazywał zadłużenia długoterminowego. Miasto wspiera szpital w zakresie inwestycji. Największa z nich dotyczy budowy bloku operacyjnego, którego łączny koszt jest szacowany na 25 mln zł. W długim okresie szpital może generować pewne ryzyko pośrednie dla budżetu Miasta, ponieważ sektor ochrony zdrowia jest nieefektywny i wymaga reform na poziomie krajowym.

Udziały Miasta w Spółkach

(mln zł)	Udział Miasta w kapitale (%)	Kapitał podstawowy	Razem aktywa,	Zysk/ strata netto	Zadłużenie długoterminowe	
	2009	2009	2009	2009	2008	2009
Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o.	100,00	322,0	517,8	0,6	63,5	77,2
Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (TTBS)	100,00	25,0	169,4	2,8	57,2	64,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. (MPO)	100,00	8,5	86,3	2,7	3,4	33,5
Targi Toruńskie Sp. z o.o.	100,00	9,7	14,9	1,1	1,3	0,6
Transbud Sp. z o.o. (Toruń przejął spółkę od skarbu państwa w grudniu 2009r.)	100,00	2,2	3,7	-0,1	0,0	0,0
Biogaz-Inwestor Sp. z o.o.	84,95	5,1	8,2	0,9	0,2	0,0
Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (TFPK)	59,90	4,2	17,3	0,0	0,0	0,0
Razem					125,6	175,8

Źródło: Fitch oraz Miasto

Załącznik A
Miasto Toruń

(mln zł)	2005	2006	2007	2008	2009
Podatki	221,2	248,5	291,4	309,8	304,3
Transfery otrzymane (dotacje i subwencje)	209,9	225,8	240,0	259,6	278,8
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	33,0	33,7	35,3	39,8	33,0
Dochody operacyjne	464,1	508,0	566,7	609,2	616,1
Wydatki operacyjne	-399,0	-427,6	-450,3	-501,1	-533,8
Nadwyżka operacyjna	65,1	80,4	116,4	108,1	82,3
Dochody finansowe	0,8	0,5	2,3	6,2	3,6
Odsetki zapłacone	-9,9	-9,6	-12,4	-16,9	-13,6
Nadwyżka bieżąca	56,0	71,3	106,3	97,4	72,3
Dochody majątkowe	50,9	66,3	119,8	98,5	115,2
Wydatki majątkowe	-136,0	-182,9	-213,9	-242,4	-254,8
Bilans majątkowy	-85,1	-116,6	-94,1	-143,9	-139,6
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-29,1	-45,3	12,2	-46,5	-67,3
Nowe zadłużenie	37,2	85,9	57,5	56,8	103,0
Splata zadłużenia	-30,7	-30,3	-33,5	-36,7	-46,6
Zmiana zadłużenia netto	6,5	55,6	24,0	20,1	56,4
Wynik budżetu ogółem	-22,6	10,3	36,2	-26,4	-10,9
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	236,7	290,5	308,4	340,4	396,9
Zadłużenie bezpośrednie (Miasta)	236,7	290,5	308,4	340,4	396,9
+ Inne zobowiązania dłużne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zadłużenie ogółem (Miasta)	236,7	290,5	308,4	340,4	396,9
- Wolne środki	11,4	21,6	57,9	32,2	21,6
Zadłużeniem ogółem netto (Miasta)	225,3	268,9	250,5	308,2	375,3
+ Udzielone poręczenia	1,4	0,5	0,0	0,0	0,0
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	64,1	88,2	108,7	126,0	176,2
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	290,8	357,6	359,2	434,2	551,5
Memo					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	32,5	28,7	21,0	18,8	12,1
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	9,0	13,8	11,2	10,9	8,4

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Załącznik B
Miasto Toruń

	2005	2006	2007	2008	2009
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	14,03	15,83	20,54	17,74	13,36
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące ^a (%)	12,05	14,02	18,68	15,83	11,67
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem ^b (%)	-5,64	-7,88	1,77	-6,51	-9,16
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	-4,38	1,79	5,26	-3,7	-1,48
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	9,46	11,56	7,5	1,13
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	7,17	5,31	11,28	6,53
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	27,32	49,09	-8,37	-25,77
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	22,73	6,16	10,38	16,6
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	2,13	1,89	2,19	2,77	2,21
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (wielokrotność)	6,58	8,38	9,39	6,4	6,05
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Dochody bieżące (%)	8,73	7,85	8,07	8,71	9,71
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Nadwyżka operacyjna (%)	62,37	49,63	39,43	49,58	73,15
Zadłużenie bezpośrednie/ Dochody bieżące (%)	50,91	57,13	54,2	55,31	64,05
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące (%)	50,91	57,13	54,2	55,31	64,05
Zadłużenie bezpośrednie/ Nadwyżka bieżąca (lata)	4,23	4,07	2,9	3,49	5,49
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	62,55	70,32	63,13	70,56	88,99
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	4,23	4,07	2,9	3,49	5,49
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	-	4,47	4,3	-	-
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (PLN)	1,138	1,403	1,490	1,652	1,927
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	47,66	48,92	51,42	50,85	49,39
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	41,32	38,43	35,48	34,67	34,93
Otrzymane transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	45,23	44,45	42,35	42,61	45,25
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem (%)	89,98	88,38	82,27	85,33	83,83
Dochody na mieszkańca (PLN)	2,480	2,777	3,328	3,466	3,567
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	49,07	46,07	45,57	44,28	45,41
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	12,61	12,98	13,97	15,63	16,28
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	23,63	28,12	30,12	30,41	30,02
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	-	2,81	2,98	-	-
Wydatki na mieszkańca (PLN)	2,767	3,142	3,430	3,869	4,120
Finansowanie wydatków majątkowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	41,18	38,98	49,7	40,18	28,38
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	37,43	36,25	56,01	40,64	45,21
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	4,78	30,4	11,22	8,29	22,14

^a wraz z dochodami finansowymi,

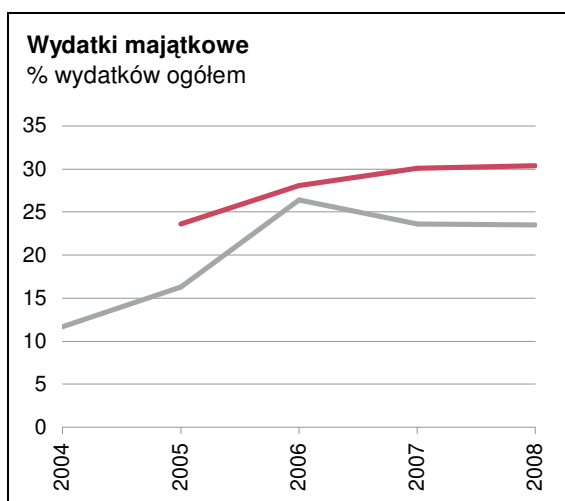
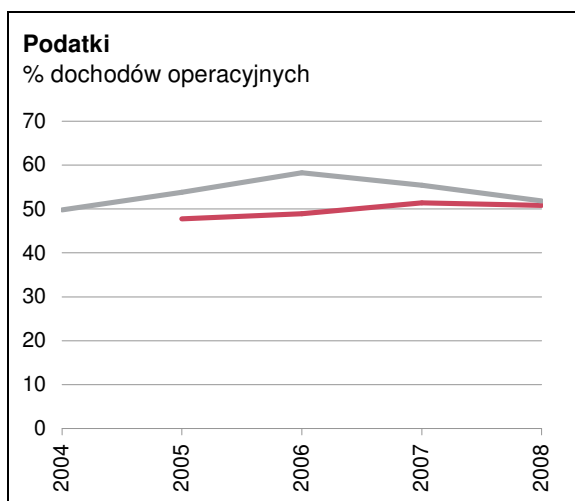
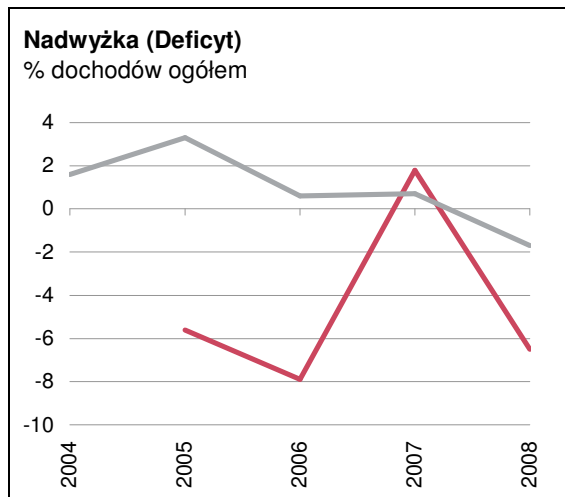
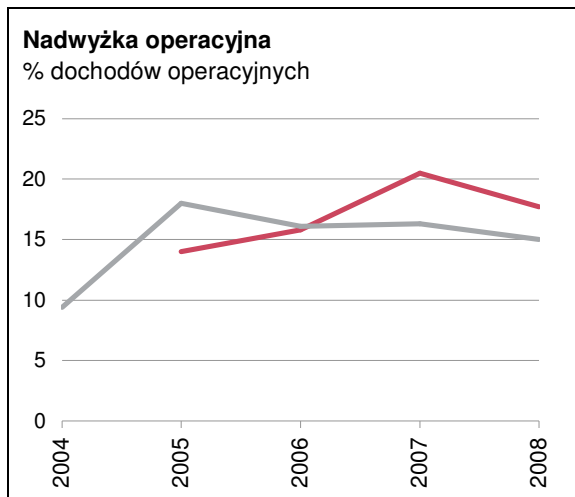
^b bez nowego zadłużenia

b.d. - brak danych

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

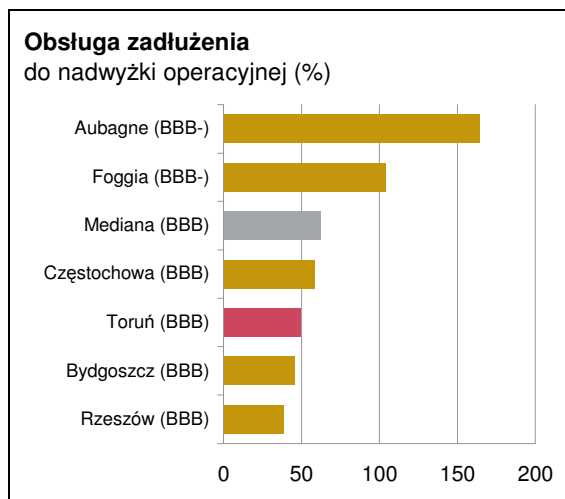
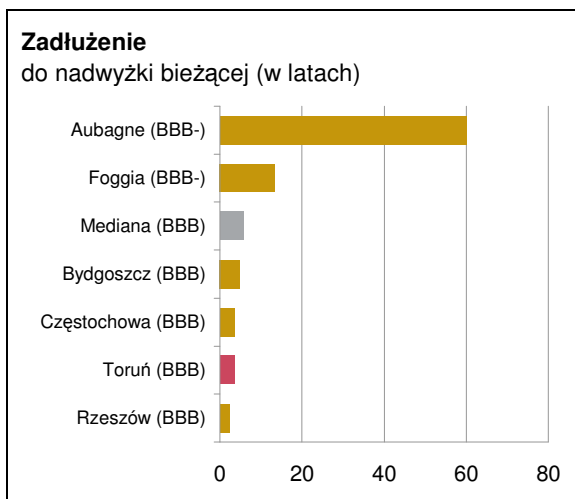
Miasto Toruń Załącznik C

Grupa porównawcza

— Miasto Toruń

— Mediana dla grupy posiadającej rating BBB

WSZYSTKIE RATINGI FITCH PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM ORAZ WYŁĄCZENIOM ODPOWIEDZIALNOŚCI. PROSIMY O ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI OGRANICZENIAMI I WYŁĄCZENIAMI ODPOWIEDZIALNOŚCI NA STRONIE FITCH: [HTTP://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS](http://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS). PONADTO, NA STRONIE AGENCJI „WWW.FITCHRATINGS.COM” ZNAJDUJĄ SIĘ PUBLICZNIE DOSTĘPNE DEFINICJE RATINGÓW ORAZ ZASADY ICH STOSOWANIA. OPUBLIKOWANE TAM RATINGI, KRYTERIA ORAZ METODYKI SĄ W KAŻDEJ CHWILI DOSTĘPNE. NA STRONIE AGENCJI W SEKCJI „CODE OF CONDUCT” ZNAJDUJĄ SIĘ DOKUMENTY: CODE OF CONDUCT, CONFIDENTIALITY, CONFLICTS OF INTEREST, AFFILIATE FIREWALL, COMPLIANCE, A TAKŻE INNE ODPOWIEDNIE DOKUMENTY DOTYCZĄCE POLITYK I PROCEDUR STOSOWANYCH PRZEZ FITCH.

Copyright © 2010 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego podmioty zależne. One State Street Plaza, NY, NY 10004. Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszystkie informacje zamieszczone w tym raporcie opierają się na informacjach od emitentów, innych dłużników i organizatorów, lub innych źródłach, które Fitch uważa za wiarygodne. Fitch nie przeprowadza audytu ani nie weryfikuje prawdziwości i dokładności tych informacji. W związku z tym informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe chyba, że ryzyka takie zostały dokładnie przedstawione. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakichkolwiek papierów wartościowych. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione, zawieszane lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakichkolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie. Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej.